

Szerkesztőség és kiadó hivatal
Hely: SIMONFFY-ház a város-
háza mellett

HIRDETÉMÉNYEK.

Állásajánlások és a kiadás körüli panaszok
valamint a lap szellemi részét illető
minlen közlemények ide intézendők

Bérmentetlen levelek csak ismert kezektől
fogadhatók el.

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.

A SZABADELVŐ PÁRT KOZLÖNYE.

Megjelen naponta, a vasárnap és péntek kivételével.

Felirattal: ár:

Helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve:	
Egész évre	10 ft — kr
Félévre	5 ft —
Negyedévre	2 ft 50
Egy óra	1 ft —

Hirdetési díj:

Öt-hasábsorú sorozatú bejelentésért 5 kr
Bélyegdíj minden hirdetésért külön 20 kr
Nyiltér 4 hasábsorú sorozatú 20 kr.

XII. évfolyam. 1885.

Debreczen. Szerda, július 8.

130. szám

Debreczen, jul. 8.

A kormány hivatalos uton irányozta a közügyeket a budapesti orsz. kiállításra. A belügyminiszteri államtitkár megkereste a többi közt városunk törvényhatóságát is a végett, hogy a közönséget buzdítsa az orsz. kiállítás megtekintésére.

A kormány helyesen cselekszik, midőn a rendelkezése alatt levő hivatalos eszközökkel is előmozdítani kívánja azon nagy célok elérését, a mik az orsz. kiállítás teljes sikeréhez vannak fűzve, a törvényhatóságoktól is méltán elvárhatni a hazafias kötelesség teljesítését; nem is kételkedünk, hogy ezek viszont minden rendelkezhető erkölcsi eszközzel hatni fognak a kissé lassan mozgó társadalomra, hogy a kiállítás látogatottsága nagy lendületet vegyen.

Mert a ki a budapesti orsz. kiállítást megtekinti vagy annak megtekintésére buzdít, az hazafias kötelességet teljesít. Es ez annál inkább kívánatos és elvárható dolog, mert, tekintve a kiállítás megnyitása ó a szerzett tapasztalatokat, erre valójában szükség van. Ugyanis nem lehet tagadni, sem szépitgetni azt, a mit a miniszteri körrendelet szétküldése már maga igazol s a mi különben amugy is nyilvánvaló dolog: hogy az orsz. kiállítás nem eléggé látogatott. Im már két hónapja mult, mióta az megnyitott történelmi fontosságú mozzanattal, és a lefolyt idő alatt nem vált be a várakozás, a mit a kiállítás intézői s a főváros, sőt az egész közvélemény méltán köthet a nagyjelentőségű közgazdasági aktus hatásához; a kiállítást gyéribben látogatják, mint a mennyire a magyar nemzet szellemi és technikai produktivitásának ez az első Olympiája megérdemelné.

Hanem itt mégis disztigválnunk kell. Ugyanis tény az, még pedig a magyar nemzet kulturális hódítására nézve rendkívül öröndetes tény, hogy a külföldi figyelem egészen és teljes mérvben ránk van irányozva. Az idegenek látoga-

tása tekintetében nem lehet panaszunk. Az várakozáson felül ütött ki. Egymást éri a világműveltségben versenyző kulturálatlanok népének csoportos látogatása a magyar fővárosban. Hazánk fővárosát óta aligba volt még eset, hogy nálunk annyi idegen, egy alkalomból, egy célból, látogatást tett volna. Az orsz. kiállítás kaput vágott annak az elszigeteltségnek és tartózkodásnak a körfalán, a mely eddig az idegen nemzetek közgazdasági tényezőit tőlünk elkülönítette. — Most rajként tódulnak be hozzánk Ausztriából, Német- és Franciaországból gyárosok, nagyiparosok, gazdák, és mindegyik talál valamit nálunk, a mit el lehet tanulni. Az idegen látogatóknak ez a beözönlése kimeríthetetlen erkölcsi hatással lesz Magyarországra nézve, a mi rövid idő múlva anyagi tekintetben is megfogja hozni a maga gyümölcsét. Ez felszámíthatatlan becsülvimány, a minek az egész magyar nemzet örülhet.

Hanem ez még nem elég arra, hogy a kiállítás sikere teljes legyen. Kell, hogy maga a nemzet, a mely most teszi le Európá szeméi előtt a szellemi és közgazdasági életképesség nagy próbát, — tömegesen, hogy úgy mondjuk: a maga teljességében, testtel és lélekkel résztvegyen a nagy nemzeti exámenen és közállapotunk, kulturális előhaladottságunk nyitott könyvéből saját szemével, közvetlenül olvassa ki a nemzeti önbecsületet emelő és munkaösztöztető hatványozó tanulságot, hogy Magyarország civilizáció tekintetében elérte a nyugati államok színvonalát s ezáltal képesítve lesz arra, hogy azokkal párhuzamosan haladjon. Ezt közvetlenül látni és tapasztalni minden hazafinak kötelessége. Azért nem elég csak a kiállítás fényes erkölcsi sikerének örülni a távolban, örülni odahaza; a kiállítást meg kell látogatni, hogy ott a Magyar nemzet tanulja megismerni önmagát. Ezt nem csak a nemzeti önbecsület kívánja meg, hanem megköveteli maga a közgazdasági előhaladás fontos érdeke. Mert kitől várhat inkább és jogosultabban tá-

mogatót a versenyképessé fejlődött magyar ipar és termelő erő, ha nem saját hazafiainktól, a kik a természet és közgazdaság törvényeinek rendje szerint első sorban vagyunk fogyasztói a belföldi gyártmányoknak. Ismerje meg az egész magyar közönség a magyar iparnak fényes előhaladottságát és megfogja győződni, hogy a belföldi fogyasztásnak nincsen szüksége idegen készítményekből beszerezni szükségletét. S valójában az első magyar orsz. kiállítás fényes erkölcsi és közgazdasági sikere csak akkor válhatik teljessé, ha azt fogja eredményezni, hogy a magyar ipar az egész országban ismeretes lesz és ha Magyarországra a saját ipartermékeit fogja keresni és fogyasztani.

Ezért kell fölbuzdulni minden hazafinak és honleányának a nemzeti verseny nagy mozzanatára, s ezért kell, hogy Magyarországból seregesen induljon a közönség a fővárosba, a kiállítás megtekintésére.

— Az új főrendiház tagjainak szóló kir. meghívó levelek szövegét, mint a Nemzet írja, a belügyminiszterium már megállapította, ő felsége pedig helyben hagyta.

A miniszterelnök estélye.

Nem mi írjuk, hanem egy olyan lap, a mely nem kormánypárti, melyet ellenzéki férfiak alapítottak: a „Magyar Föld”.

Különös egy nép vagyunk mi! Hasábkra terjedő vezérlőket, szentelünk Khartum elestének, s a Salisbury lord kinevezetésének, de azt a mi közvetlen minket érdekel, nem tartjuk ily figyelemre méltónak.

Pedig ez az estély, melyet Tisza miniszterelnök adott a kiállító tiszteletére, csakugyan jobban érdekelhet bennünket, mint Khartum eleste,

Vagy 4-500 ember hullámozott a budai miniszterelnöki palota tágas termeiben és történelmi nevezetességű nagy teraszon; maga az őz miniszterelnök legalább is 500

— Minden az utolsó filérig. Egy hét múlva nem bírom kifizetni a differeciákat. Lázasan folytatta sétáját a szobában föl s alá. A nő az alatt meggöngyölve, csüggedetten, szomorúan tekintett maga elé.

— Ez súlyos eset, Lőrincz, — szolt halkan. — A gyermekek megszokták a kényelmes életet. Innen nehezebb visszamenni, sokkal nehezebb.

De mégis úgy látszott, mintha e csapás csak elszédítette és nem törte volna össze őt. Lassan fölemelkedék s újra férjéhez jött, és vállára tette kezét.

— Visszatérünk, a honnan jöttünk, Lőrincz. Az isten nem akarhatta, hogy szerencsések lehessünk. Bünhödni kellett.

Szemében valami csodálatos fény rezgett, — s arcán bánatos önmegadás tükröződött.

Komáry Lőrincz dühösen rántotta el vállát a gyöngéd kéz érintése alól.

— Te csak menj koldulni és dicsérd az istent! — kiáltott keserűen. En nem, én nem! A nő szomorúan kísérté szemével a dühögőt, ki csaknem rohanva futkosott át a szobán.

— En nem akarok visszatérni újra a nyomor hajlékába, a honnan kiskövedve kiemelkedtem! nem azért kockáztattam mindent. Nem azért adtam el lelkemet az ördögnek. En gazdag akarok maradni, gazdag, gazdag!

Mint valami tébolyodott forgatta kezét feje fölött.

— En nem akarok aláüledni. Inkább meghalni, mint nyomorogni még egyszer. Ha az ember megkövetelte ezt az életet, nincs kedve meggyászni visszatérni a száraz kenyérhez, a nedves hideg szobához, s rongyos

szor hajtotta meg magát vendégei üdvözlésénél, s mintha csak afféle gavallér legényember volna, oly kitartóan sürgött-forgott késő éjjelig vendégei kielégítésére ügyelve.

S kik voltak a vendégek?

A kiállítási juryval összekötöttesben álló egy pár miniszter, katona tiszt, és állami tisztviselők kivételével, legnagyobb részt a kiállításban közreműködött iparosok, kereskedők, tanárok, tudósok és gazdák, tehát csaknem kizárólag a productiv munkás társadalom képviselői.

A szokott fényes, miniszterelnöki estélyi öltözékek helyett valóban lehetett itt látni egészen egyszerű polgári öltözékeket is, hosszúságú magyar eszímákat, régi zsinóros atillákat.

Nem emlékszünk reá, hogy valaha mi miniszterelnök ennyire democraticus színezetű estélyt adott volna!

Ugy látszik, hogy a magyar kormány elnöke csakis a munka iránti tiszteletét akarta ez estélylyel kifejezni, és semmi másra nem volt tekintettel.

Es csakugyan oly kevés fontosság van ebben, hogy mint más estélyek felett, napi-rendre térhetünk egyszerűen felette?

Vajjon Magyarországon kellő tiszteletben részesül-e már a munka?

Nem!

A közvélemény nálunk még mindig a mult roccozó század nézeteinek narcoticus hatása alatt áll; előkelő társadalom nálunk még mindig kancsal szemmel néz az egyszerű kék blousos munkásra, és csak a „főnséges”, a „fényes”, a „nagygyűlöletű” függősségi áhitateltjes tekintetét. Azt a varázserőt, mely a munkában rejlik, elismerik legelőbb, mert sokan emlegetni hallják, de érezni nem tudják.

A mi előkelő társaságainkban, a „gyáros”-féle kemény tenyér nem tartozik bámulat tárgyai közé, — de a kék eres átlátszó fehér bőr igen!

Az emberek értékét a mi előkelő társaságaink nem a szeriut szokták becsülni, hogy mennyit végeztek, hanem a szeriut, hogy mennyit költenek,

A mi miniszterelnökünkönk irmeretes dolog, hogy léha fényes ünnepélyeskedésekre nem szeret költeni, de a tegnapi vendégeitől

eszímákhöz. . . Örült, a ki lemond En nem fogok lemondani! . . .

... Eddig én segitettem, rajtatok, most ti segitetek én rajtam.

Vadul tekintgetett szanaszét. Szemei forogtak, ajka lihegett mint a fuldkló.

— En selyembe, bársonyba öltöztettek benneteket, a tenyeremen hordtalak s ti most segitni akartok ellenségeimnek, hogy le taszitsanak a lépcsőről, melyre felkapaszkodtam. . . Befontak, rutul befontak.

... A gazemberekkel szemben elég ravasz voltam, s most a tisztességes, szolid férfiaknak lettem áldozata. Fölvettek magok közé, hogy elaltassanak s aztán összejönjenek. . .

... El vagyok árulva. kifosztva. . . De várjatok. Sámsonnak még újra megnő a haja s összerázza palotáitokat fejeitek fölött!

Ököibe szoritotta mindkét kezét a dühögő.

— Oh, ha összemorzsolhatnának! . . .

A nyomorultak, a képmutatók! . . . Adjátok vissza ellopott pénzemet. . . En is loptam és nem akarom azt veletek megosztani. . . Nem akarok koldus lenni.

Pillantása nevére tévedt, ki mintegy szobor állt a szoba közepén némán, halványan. E pillantás kissé magához térítette Komáry Lőrinczet.

— A dolognak csak az e vége, hogy tönkre vagyok téve teljesen, szolt kissé elfojtva indulatának heves kitérését. — A bukás szélén állok s az elbukó emberek nem szoktak válogatni az eszközökben. Abba kapaszkodnak, a kibe lehet.

A csöndes, szomorú asszony most sem telett. Szemei a földön tévedeztek.

(Folyt. köv.)

A „Debreczeni Ellenőr” tárczája

A szerencse kereke.

— REGÉNY. —
Vártasi Arnoldtól.

— Egy szóval én véget akarok vetni annak a viszonyoknak. [A leánynak lesz esze, s bele fog nyugadni. A Roll Szidor nevére kell lennie. En úgy akarom. En úgy parancsolom.

A csöndes, szomorú asszony most egészen felállt s férje elé lépett.

— Az nem fog megtörténni, Lőrincz, — szolt halkan, de határozottan.

Komáry Lőrincz indulatosan kiáltott fel.

— Te akarsz velem ellenkezni, Karolin? Más akadályokat háritottam már én el utamból, más gátokat törtem össze. Mit tehetnél ellenem te?

— Azt te magad legjobban tudod, — szolt az asszony s hangja oly tompán szolt, mintha egy idegen személy beszélne.

Komáry Lőrincz önkénytelen megrázkódtott. Hanem egy pillanat múlva ismét viszályos látáson fölényét.

— Te nem tehetsz ellenem semmit, Karolin. Fenyegetésed csak elszáll a levegőben, mint ennek a szivárnak a füstje. Mi össze vagyunk kapcsolva elválaszthatatlanul, te és én. A mi velem történik, az történik te veled is. Ne félj, a lánc erős s te nem fogod azt széttörni. Együtt járunk a meredek sziklatetőn. Ha engem letaszítasz, magad is velem zuhansz.

A halvány asszony még sáppadtabbnak látszott, mint egyébkor, s ajkán lázas reszkettség volt észrevehető. Halkan visszahatózott s leereszkedett a pamlag szélére.

ugy látszik nem sajnálta a költséget; megmutatta, hogy ő kiket szokott becsülni!

S példát adott reá, hogy a mai időben kiket kell egy virágozni akaró országban megbecsülni;

A másik nagy érdeme a tegnapi estélynek az volt, hogy körülbelül 500 tevékeny munkás polgára e hazának találkozott a miniszterelnöki palota termeiben fesztelenül egymással, megismerkedtek az ismeretlenek, kicsérlelték gondolataikat az ismerősök;

Nálunk erre is és épen a nemzeti munka érdekében, felettébb nagy szükség van. A léhánknak elég alkalom van fecsegő találkozó-sokra! az egész télen keresztül egyik fényes bál a másikra éri, melyeknek többnyire egy csomó párbaj, s a fényes öltözékekre kiürült számos erszény a főeredménye. Az efféle mulatságokat ha meglátogatják is a társadalom komoly munkás elemei, nem az ő légkörük van ott, nem érzik magukat otthon bennök.

Pedig a komoly munka embereinek is mulatság kell néha, csak hogy olyan, melyben az ő légkörük, az a tiszta, életadó légkör uralkodik, melyet nem az okatlan tékozlás villámlo fénye cikázik át, hanem a melyet az ipar és tudomány csendes szelid fénye világít be, mint a tegnapi estélyen a miniszterelnöki palota terracéát, melyre a távoli kiállítási téri villámfény hintette sugarait.

A komoly munka embereinek is kell oly oly fesztelen találkozási alkalom, a minőt a miniszterelnök nyújtott vendégeinek, melynél még meg van „a főségeség” érzete, de a tékozlás bárgyu fénye már nincs.

Nyugodt lehet az az erszény, melynek ilyen érzékkel bíró miniszterelnöke van!

Dapsy László.

Az alszámvevői hivatal betöltése.

Debreczen, 1885. júl. 8.

A holnapi közgyűlés egyik nevezetes tárgya lesz az alszámvevői hivatal betöltése. — Nem lesz tuán érdektelen és felesleges a tárgyalás most — még választás előtt foglalni, annyival is inkább, mert egy-egy kritikusság helyzetbe sem a candidáló bizottság, sem a választó testület nem volt s nem lehetett az egész tisztviselői kar megválasztásánál sem, mint most e kis hivatal betöltésénél.

Azt hisszük mindenki tudja, hogy az alszámvevői állás a nemes város hatóságának mult évben történt újjá szervezése alkalmából a rendszabályok szerint m i s z a k i címet kapott.

Ez egyetlen szócska az, mely míg egyfelől örökösen félreértésekre, tévedésekre ad okot a tekintetben, hogy tulajdonképp kik jellelhetők ki és kik választhatók meg ez állásra? másfelől fordulhat elő eset, hogy a város a közönség kárára elzár attól olyan egyéneket, kiknek nincs ugyan műszaki okmányuk, de az azon álláshoz megkívántató ösmertettel teljesen bírnak s ezenfelül szorgalmas tehetségű hivatalnokok is.

Ugyanis maga a műszaki szócska épen úgy nem adja értelmét annak hogy milyen legyen hát qualificatiója az ezen hivatalra pályázóknak, mint nem magyarázza azt meg ma-

A néma vadász.

Egy sziv története.

Kentucky állam azon részét, mely a Tennessee partja körül délnek terül el, buja természetesség jellemzi.

A természet és gazdagsága festői ellentétet képez az északi vidékek kopár pusztaságával, melyeken nem lát a szem avar homoknál, meredek szirteknek és elesenevészdott erdő tömböknél egyebet s csak néha enyhül egy-egy csattogó hegyi patak láttára, mely nagy zajjal szörnű mélyedések közül rohan elő.

Az indiánok, akik ősi telepeikből, vadászanyagból élizettek, ide menekültek. Itt a természet által biztosítva vélték magukat fehér ellenségeik ellen. Merész kalandorok azonban, kik életet és halált régen megvetettek, ide is követték őket, azon elhatározással, hogy vagy kiirtják vagy kiűzik őket a végső emberig.

A kalandorok vad bátorsága, ügyessége és szerencséje oly nagy volt, hogy az indiánok felsőbb lényeknek kezdék őket tekinteni, akiket boszulni nem, csak kerülni lehet. Es futottak előlük.

Legtöbb kárt tett bennök Smith William, az „erdők fia” A bámulatos szerencse, mely kirándulásával mindig össze volt kötve gonosz szellemmé tette őt az indiánok szeméi előtt. A nagy szellem megbízottjának tekintették őt, ki régi sérelmek boszulójával van küldetve.

Írtóztak tőle, s ez erélytelenné tette védelmeiket ellenében, úgy hogy bár több híres harcos főnök esett el William puszkalövési alatt s ő mindig megmenekült előlük. Szétfoszlott előlük amint üldözték, épen mintha para vagy csakugyan szállt volna.

ga a hatóság szervezetét átalakító rendszabály sem, — s így a választó közönségnek adatik meg azon jog, hogy kit promóveálnak műszaki ösmertettel bíróknak és kit nem. Maga ugyan ezen jog, jognak elég szép, de tekintettel kellene lenni, az ezen körülményből felmerülő zavarokra, s tekintettel kellene lenni a jövőre is, mert feltéve hogy most még nem fog zavart okozni e határozatlanság, de okozhat a jövőben mindaddig, míg választói lesz és a rendszabály vonatkozó része világosabbá nem tétetik.

Ha szigorúan vesszük a dolgot, műszaki (technikai) ösmertetet csak arról szabad feltételezni, ki mérnöki oklevelet képes felmutatni. Ugye de ki látott már olyan okleveles mérnököt, ki kereset pályáját ott hagyja 900 ftos hivatalért, feltéve hogy szakmáját értő szorgalmas ember, vagy pláne ki látott már olyan egyént, ki a technikai oklevelen felül még olyan ösmertekkel is bír, melyeket főle mint leendő közigazgatási hivatalnoktól a qualificationalis törvény megkíván, — s ily dus képessége mellett mégis 900 ftos hivatalra szorult?! mindég feltéve azt a m i f ő, hogy szakmáját értő, szorgalmas ember is. Igaz, hogy szegény világot élünk, de annyit merünk mégis mondani, hogyha akad valódi műszaki ösmertessel, tehát oklevéllel, s ezenfelül egyéb, a közigazgatási hivatalnoktól megkívánt képzettséggel bíró pályázó, e műszaki alszámvevőségre abból hiányozni fog az a m i f ő. Ebben pedig nem neki, csak a város közönségének lesz kára, mert egy ilyen egyénért okvetlen mellőzniük kell egy tehetséges, szorgalmas hivatalnokot.

Végül azzal rekesztjük be sorainkat, hogy miként a gyakorlat mutatja és bizonyítja a városi alszámvevőnek semmi olyan műfaja nincs, melyhez műszaki ösmertet szükségeltetné, mert sem mérnöki terveket nem csinál, sem felül nem vizsgál, sem nem rajzol, sem nem épít. — Nem kell oda sem gyökönös, sem logaritmika. Csak a kétszer kettőt tudja jól és pontos beosulatos hivatalnok legyen.

Külföld.

Az angol-orosz tárgyalások. A „Pol. Corr.” felhivatalos pétervári levelezője commentárral kíséri az „Agence Havas” azon híret, mely szerint Salisbury az angol-orosz tárgyalásokat egészen más alpra szándékozik helyezni, a mennyiben megelőzőleg az afghán emirrel megállapította az angol érdekeknek megfelelő határvonalat s ennek alapján aztán kötelezni akarja az orosz-kormányt, hogy a jövőben e határvonal sérthetlenségét respectálja. A pétervári levelező commentárja ekkép hangzik: Oroszország előnyomulása Középszáiban arra vezetendó vissza, hogy az oroszok ott mindaddig nincs oly támpontja, mely fölmentene azon kötelezettség alól, hogy eddigi hódításainak biztosítékait mind messzebb keresse. Oroszországnak tehát oly határvonalat kell biztosítania a maga számára, a mely a keresett táppontot nyújtani képes. A Gladstone kabinet előzékenynek mutatkozott ez irányban Oroszországgal szemben s ha a Salisbury kabinet kockázata tenné e magatartás sikerét, Oroszország a maga részéről fölmentve érezné magát attól, hogy engedelményeket tegeyen, s határvonalát olyképp állapítaná meg, mely bizonyára még kevésbé felelne meg az angol érdekeknek, mint az a demarcatio, mely fölött a Gladstone kabinettel már megegyezés jött létre.

A kínai békekötés. A francia kamara számos szónok felszólalása után minden nevezetesebb mozzanat nélkül, nagy töb-

A titokteljeség, melylyel William magát körülvette, megfoghatóvá teszi e félelmet. Valami emléke lehetett neki egy régi, gyögyíthatlan fájdalom iránt, mely folyvást bosszúra és újabb támadásokra lelkesíté őt a vörösbőrűek ellen.

Magánosan élt, vad erdők rejtekében, elvonultan saját társaitól is, kiket vele egy eszme tüzelt. Csak ritkán akadt valaki, aki hozzá közeledni vagy hozzá szót intézni mert volna, s még a legdühösebb indiánirtók is félve húzódtak el tőle. Komor és szufokar volt; talán el is feledt már beszélni is. Ki hitte volna, hogy e megkérgesedett ridgeszívben egykor szelid érzelmek lakozhattak? Pedig úgy volt.

Mint az óvilág kivándorolt családjának fiát, az első szerencsétlenség, mely Williamot érte, az volt, hogy korán elveszté szülőit; árva lett. A második, hogy Eszak-Carolinában egy vad farmerhez került nevelésbe, aki a legdurvábban bánt vele s a legszükségesebbek megvonása által akarta őt engedelmességre szoktatni. Williamnak élé k tudvány természetete volt. A helyett, hogy a baromi erőszak által megtört volna, mely őt csak keményebbé tette, nagy erélyvel tanult s egy szelid s nemeslelkű tanítónőre talált, ez a farmer ifjú leánya volt: Saunders Mattie.

A tanórak alatt természetesen sokszor siklott el a tanuló tekintete a kis tanítónő beszédese kékre szemreire. Ezért mindig pirongatás lett a jutalma, de ez oly szeliden volt adva, hogy William nem talált okot a megtilánásra.

Mindamellett gyorsan tanult, s a tanuló-ból csakbamar tanító lön.

A kedves tanórak alatt apránként egészen más érzelmek fejlődtek ki a fiatal szí-

séggel elfogadta a tien-csini szerződést. Freycinet külügyminiszter kijelenté, hogy a szerződésben semmi sincs, a mi kétértelmű volna. Az Annan fölötti souverainitás kérdése megvan oldva; a járulek, melyet Annan Chinának fizetett, megszüntetett. Ha szerződésben nincs is meg mindaz, ami óhajtott lett volna, mindamellett el lehet azt fogadni a nélkül, hogy akár Franciaország becsülete, akár érdekeinek praejudicálna, mert oly megoldást tartalmaz, mely Franciaországnak és az általános civilizationnak csak hasznára váthatik. A miniszterelnök nyilatkozatát élénk tetszéssel fogadták.

Egyiptom komoly veszélyben forog a mahdi előnyomulása folytán. Még az angol szabadelvű párti lapok is kénytelenek beismereni, hogy komolyan kell gondolkodni ezen előnyomulás megakadályozásáról. „Az a kiállítás — így szól a Daily News — hogy a mahdi észak felé még tovább előre nyomulhat nagy nyugtalanságot és megdöbbenést kelt egyes körökben. Rögtön hozzá tesszük, hogy e körülmény csakugyan okot ad az agodalomra. Alig kezdték meg az angol csapatok a visszavonulást, Szudánban rögtön kitört a lázadás. A mint csapataink kiürítették Kortit, abba rögtön benyomultak a mahdi seregei, most pedig már Dongola is birtokukba van.” A Daily News mindemellett azon nézetet fejezi ki, hogy azért még sem kell eltérni a Gladstone kormány egyiptomi politikáját, mert a Kortii és Dongola közti területnek elfoglalása egymagában közvetlen veszélyt nem foglal magában. E lap ezután azt fejtegeti, hogy nagy különbség van a között, hogy a mahdi csapatai oly területet foglaltak el, melyet az angolok önkényt elhagytak és a között, ha győzelmes esata után foglalták volna el e területet. Ez utóbbi óriási hatást gyakorolna a mahdi híveire és az arabokra általában, míg az előbbi körülmény semmi hatással nem lesz rájuk s így Angliának mitől sem kell tartania. A Daily News azt hiszi, hogy Egyiptomot Assman és Wady Halfánál is meglehet minden körülmények között védelmezni és azért nem szükséges Dongoláig visszaküldeni az angol csapatokat.

A vámháboru.

A köztünk és Németország közt kitörő félben levő vámháborúról érdekes cikkeket írnak az angol lapok.

A „Times” cikkéről a következőket közöljük:

„Legutóbbi távirataink igen tanulságos értesüléseket tartalmaztak egyes continentális hatalmak pénzügyi nehézségeiről. A látvány a szabad kereskedés híveire nézve nagyon épületes. Franciaország és Románia már benne vannak a vámháboruban és valószínűnek látszik hogy Németország és Ausztria-Magyarország nem sokára követni fogják a rossz példát. Ausztria sereimesnek találja Bismarck herceg védvamos tarifáját. Azzal segíthet magán, hogy ő is felemeli vámtételeit, Az Ausztria és Magyarország közti vám-szerződésnek köszöbén levő revisiója erre jó alkalomnak kínálkozik. Igaz hogy Magyarország nincs közvetlenül érdekelve az Ausztria által contemplant ipari védvamosokban, de neki meg külön védelmi érdekei vannak Románia mezőgazdasági terményeivel szemben és így valószínűnek látszik, hogy ha csak Bismarck herceg nem enged — Ausztria és Magyarország combinatiót fogunk találni arra, hogy biztosítsák egymásnak különleges érdekeik védelmét.

Ez elég bonyodalmas dolog, de még igen egyszerű ahhoz az alternatívához képest, ma-

veken, mint a tanulás vágya, de sem William, sem Mattie nem tudták, hogy e kedves órák, melyek oly gyorsan repültek el, oly végzetes befolyással lesznek egész életükre. Szerették egymást, anélkül, hogy tudták s így megvallották volna. Egy harmadiknak kellett felfedeznie, s e harmadik Mattie atyja volt, ki egyszer meglepte a gyermekeket, midőn kéz a kézben elmerülten ültek s közleltére önkéntelen büntudattal ugrottak szét.

E percz óta Saunders megszárazott kegyetlenséggel bánt az árva fiúval. Telen a szüben egy csomó szalmán halatta, s alig adott neki valami ruhát meztelensége elfedezésére. William nem zúgolódott, mert minden szenvedésért vigaszt talált drága barátnője részvételeben, melyet mutatott, midőn — nagy ritkán — találkozott. Mattie maga részéről szívesen elengedte volna e ritka találkozásokat is, annyira sebze gyöngéd szívét a szegény ifjú iszonyu sorsa; de hogy egyetlen ő ömet neki az ő részvéte szerzett, azért, amikor csak tette, mindig felkereste, mert egyrészt magát tartá szerencsétlensége okán.

Minél inkább nőtt Mattie, akivel atyja csak pénzhaszról ábrándozott, s minél szembetűnőbb lön a szép szüz szerelme William iránt, annál kegyetlenebb, irgalomnélkülibb lett a vad farmer az árva iránt. A szerelme hősieséggel tűrté William a bánatokat és szomorú szolgaságát; különben heves, szenvedélyes természetete volt, de szörnű erőfeszítéssel uralgott magán s türe a megaláztatásokat, mert ha azok alól el akarta volna magát vonni, elvesztette volna Mattiet, s ez nagyobb csapásnak tetszett neki mint minden nélkülözés a világon. De mindennek van határa. Egy újabb s az eddigéknél keservesebb méltatlanság fellázítá min-

lyet a felhivatalosnak tartott „Budapesti Correspondenz” egy közleménye megpendítette. A közlemény szerint lehetséges — bár a bécsi lapok nehezként tartják ép úgy mint a — oly vámszerződést kötni, melynél fogva két birodalom más országokkal szemben közös vámhatárral bírna, de az egymással kereskedésre nézve egymástól vámvonal által választatnék el. Csak hogy ennek lehetősége végett — így mondatik — Bismarck hercegnek némi engedelményeket kellene tennie és amennyiben ezt nem tenné, Austria és Magyarország vámháborút kezdenék Németországgal ellen.

Mi csak azt mondjuk, hogy a két birodalomnak sikert kívánunk mind a két esetben. A proponált vámszerződés szerint az egész világ ellen harezolnának, úgy hogy egyik kezük meg volna kötve, másik kezük pedig az egymás elleni küzdelemmel volna elfoglalva; a vámháboru folytán pedig olyan helyzetbe jutnának, mint két ember, a ki egymást meg akarják ölni, de előbb önmagukat halálra sebzik. Egyáltalán nem tartunk attól, hogy akár az egyik, akár a másik megszer Ausztria Magyarországnak és Németországnak nevezetes részt juttatnak abból a kárelti kereskedésből, mely most angolokéban van.

A védvamosok nem növelhetik a nemzetközi kereskedést; vagy növelik a fogyasztó által fizetett árokat vagy csökkentik a keresletet. Ha e helyett egyebekben egyformák, akkor az az ország, melynek nincsenek védvamosai, mindig bizonyos lehet abban, hogy élénkebb kereskedése lesz, mint annak a államnak, mely védvamosokhoz folyamodik, amíg Anglia ebben előnyben részesül, nem kell félnie a két császárságtól, akár külön-külön, akár egyesült erővel keinek is vele versenyez. Bismarck herceg és az osztrák-magyar államférfiak jónak láthatják védvamosokhoz folyamodni, de nem tagadhatják, hogy az ilyen védvamosok szükségképp csökkentik a nemzetközi kereskedés terjedelmét és hasznát.”

Napi hírek.

A holnapi városi közgyűlésnek több kiváló fontossággal bíró tárgya lesz, melyek közül a legfontosabb az, hogy érdekeljenk minden város atyát. Vannak e tárgyak közt olyanok, melyek a lakosság vallásérkösi életével állanak összeköttetésben, ilyen az ev. ref. egyház által építendő templomok helyeinek kijelölése; vannak olyanok, melyek kulturális természetűek, mint a tanács előterjesztése a r. kath. iskolaszékeknek az elemiiskolák fenntartására vonatkozó beadványa s a főreáliskola iránt, mások anyagi jellegűek, s nem kevésbé fontosok, amennyiben vagy a házi pénztárt, vagy az állattenyésztés ügyét érdeklik, ilyenek a nagyerdei fürdőház mellett eszközleendő építkezések iránti való tanácsai előterjesztés és a legeltetési rendszabályra felsőbb helyen tett észrevételek. Egyik nevezetes mozzanata lesz a közgyűlésnek a műszaki számvevő és két adókövető megválasztása. Erdekesek lesznek továbbá a maránlevéltári bizottság, a városi árzsák és a házi főügyész által felolvasandó félévi jelentések.

A szoboszlói kerület függetlenségi párti választói, mint igunknak írják folyó hó 5-én értekezletet tartottak, melyen György Elek volt országgyűlési képviselőt kiáltották ki képviselőjelöltté. A szabadelvű párt még nem állított jelöltet.

Hajdumegyei egészségügyi bizottság folyó hó 14-én d. e. 10 órákor a megyeház kis termében rendkívüli ülést tart, melynek tárgyai következők lesznek: 1. A megye által felterjesztett „járvány szabály-

den elnyomott vérét, fegyver után kapott, de rögtön lecsillapítva magát csak azt határozta el, hogy szettőri rabsága bilincseit, hogy megszökik.

Még az éjjel Mattie ablaka alá osont s közlé a szerető leánytval elhatározását. Nem sok idejük maradt a bucsuzásra; egy pár csók, ölelés és heves könyzáró: aztán válniok kellett.

Egyetlen reményül, horgonyul, mely jövő életük támaszául szolgált, maradtak William végsvai:

„Ha kiküzdöm magamat a szegénységből, s férfivá leszek, eljövök érted, hogy feleségemmel tegeylek.”

Egy darab kenyérral zsebében s nyomorúságosan öltözve, hagyta el William a farmot. Az észak fővárosába akart menni, melyről hallotta, hogy sok szegény ifjú reményeit valószínűsíti. Estig ment; akkor kenyere elfogyott, s a cipője hideg és halálos fáradtsága kényszeríték, hogy egy magános akóban éjjeli szállást keressen.

Alig fekiült le, midőn egy sötét alak csóvát dugott az akol sarkába, mely rögtön kigyuladt. A magas alak elrohant, William pedig mindegy álmában tapogatózott körül; keze egy vízzel telt dézsára akadt, felkapta ezt s leöntötte vele a tüzet, mely még ki csiny levén, rögtön elaludt. Emberek futottak elő, akik a gyújtogatót látrák. Ott találták őt elámulva, kezében az üres dézsával.

A ház ura, Campell bíró, csodálkozva látta az ismeretlen ifjút ablakában. Nem tudta, hogy mint került oda, de azt látta, hogy a tüzet ő oltotta el. Isteni segélyül tekinté, mely a legalkalmasabb perczben jött.

(Vége köv.)

zaton” a n terium ren A Viamos P des gyözy s javasiatté sodik gyó vény tárgy dapesten t sus ügyéb ványok és

tület V gyűlést v választó v hatósági b ké választ ügyész s vevők; nos. Alakit előjáró tes léből megv nost és C Gutman J engeménye engedélyez lett. — A a Rózsabot rendeztek. eset is adt di illetőség alá vetette tatott. A f másik öng munkás v lo z s v á óta Várado veretessége részesültek

— A b ton az A ben esti S tartandó d deklódoket 40 kr. Alak iket haszn 8-án M á r

— K vetkező hi suth Lajos a savóyai inasa van honapot fo ltaban, vir ben az Alj Kossuth L nos” vasut északibb es a Földközé uj beosztás tengeri hál bizva. Ez újabb Ko Rutkainé (oroszágból, őszszel azo hogy közle Napólyban továbbra i zendő égal Ferencz a már kimeri fedezett fe zett kenyé renczet ez mendatore nem annyí titkos tan Ferencz a díj nélkül

— U Szoboszló dor nevez volt közje retetben r dáját holn

— N alsóbb osz zonyitvány és német r Bövebb fel günkben.

— F vő hónap közül egy A látogatók is ott a kirándulna jégbarlang v á r o s b

és művész fogadtatás választmán zott; — r rezni a fel lyikben fo méltóan m nek oly fo benyomás günknek k hatóságán mét a fran juk, hogy hogy ama alföld mel nem csakis az alföldör reczenen k lehetne eri művelt v az a f ő b számos sz széles, egy zett utcáz vállalataiv

Idegbetegségek.

Mik az idegek?

Az idegek minden érvés tulajdonképeni közvetítői, minden külső benyomást első sorban az idegek érzik meg, közvetítik. A mily különbözők az okok, oly különbözők az idegbetegségek jelenségei. Első sorban az idegek összehúzódása, általános soványodás és erővesztés a nedvek és vérvésztése által előidézte; az emlékezőtehetség gyöngülése, sápadt arc, mélyen fekvő kék gyűrűvel övezett szemek, kedélybetegség, álmatlanság, migren (egyoldalú fejfájás) derék- és hátervez-fájdalmak, hiszterikus göresök, szorulás, ok nélküli félelem, a vidám társaság kerülése, női betegségek, vészegénység, rheumatikus és köszvényes bántalmak, kéz és lábreme-gése stb.

Mindezeket az idegbetegségeket az orvosi tudományban eddig ismeretes szer-
kek közül egy sem gyógyítja oly biztosan és teljesen mint

Dr. WRÜN PERIN-PORA (peruin füvekből készítve.)

Artalmatlanságért kezeskedem. Egy doboz ára pontos leirással 1 frt 80 kr.

Kapható Debreczenben: Dr. Rothschnek V. Emil gyógyszerüzében, Brecs-
ben: Gischner A. okl. gyógyszerésznél II. ker. Keiser József str. 14.

Jótállás mellett

Ormós és Társa

gazdasági gépraktárában

Debreczen, kisvárad-utca 2095 sz.

a legkitűnőbb bel- és külföldi gyártmányu

Cséplőgépek kézi- ló- és gőzerőre

E K É K, egy- és többvasnak,

S Z É N A G Y Ű J T Ó K,

V E T Ő G É P E K szórva- és sorvetők,

Rosták és trieurök,

S Z E C S K A V A G Ó K,

MORZSOLOK és DARÁLÓK,

Borsajtók és szőlőzúzók

készletben tartatnak, és kedvező fizetési feltételek mellett
eredeti gyári áron kaphatók.

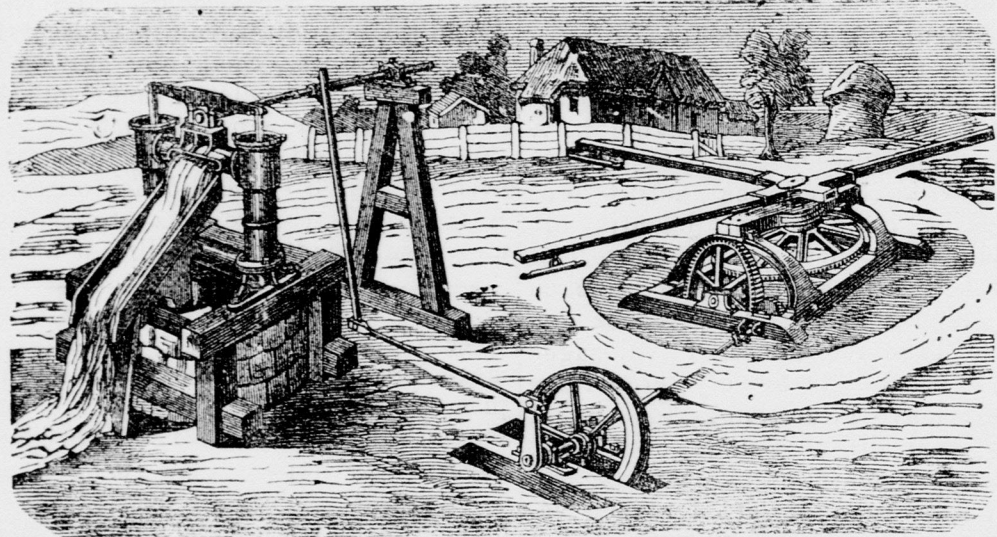
Jótállás mellett

Alapított 1858-ban.

W A L S E R F E R E N C Z

első magyar gép- és tűzoltószerek gyára, harang és ércöntődeje,

BUDAPESTEN ROTIENBILLER-UTCZA 66.

Ajánlja gyártmányát mint magyar különlegességet,

kutakban és mindennemű szivattyukban.

Elvállal teljes vízvezeték berendezését városok, földbirtokosok és magánzók részéről, modern
technicai alapon és kedvező feltételek mellett, ajánlkozik

KÖZ- és MAGÁN FÜRDŐK

felszerelésére

szagmentes ürszékek

felállítására és minden vízművi munkát gyors és pontos kivitelére.

Képes árlapok, és részletes költségtervezetek kívánatra díjmenten küldetnek.

EGYETLEN BELFÖLDI SZIVATTYU GYRA.

UJ DIVATU BETÜKKEL GAZDAGON BERENDEZETT NYOMDA DEBRECZENBEN.

A „DEBRECZENI ELLENŐR”

legújabb és legdivatosabb betűkkel

GAZDAGON FELSZERELT

K Ö N Y V N Y O M D Á J A

DEBRECZENBEN, PIACZ, SIMONFFY-ház,

ajánlkozik mindennemű nyomdai munká gyors, diszes kiállítására.

Községi és gyámi rovatos ivenk, hivatalos nyomtatványok,

MINDEN ALAKBAN

ÜGYVEDI ÉS KERESKEDELMI NYOMTATVÁNYOK,

FALRAGASZOK, KÖRLEVELEK, GYÁSZJELENTÉSEK LEVÉLFEJEK és LEVÉLBORITÉKOK,

báli meghívók, névjegyek, füzetek és könyvek

a legjutányosabb áron állittatnak ki.

VIDÉKI MEGRENDELÉSEK PONTOSAN TELJESITTETNEK.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítettnek.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítettnek.

Szerkesztőse
Fisc: SIMO
háza
BIRI
előfizetést pénzkel
valamint a le
múlten közle
Bérmertelen lev
fo
XII. év
K
(T.) H
szü minisz
kell lenni, t
értőleg mag
merjük, hog
megállta a
meg Angliá
száiban Fe
reis. A hel
lapok sorá
günyolnók,
nök: Talá
az a híres
felette áll?
miért ne?
Oly értéket
aink a ma
egy-egy fra
nál nagyobb
Talan bizo
nagyságok
Avagy csal
törpülve m
hezafi?
Hancu
Tisza Kál
vagy a mag
ség, a mié
buktatni?
az ellenzék
ségükre:
nagyság, v
csinyek kik
rel szembe
magukat?
nem oly n
tartja, na
ellenzék me
lyennek ő
vezért nem
zonyíték a
hitvány, de
legyőzni:
A mi
gondolkozik
kás tetszik
maga a tö
tatja meg.
rint ez ker
A „Debr
A s
Segite
tapta Komá
jókör jött.
engem. Az
lábra állhat
kik letiport
esült. És m
berke miatt
Tán visszat
dag Levás
kezét, nem
lék aunyi, n
szakitom há
szítsd Helé
arca a muz
Követelem,
talannak
A eső
közepén me
— Es
— Te
kétségbeeset
czirógatásn
ányak esz
fogja őt elt
ellenmondás
embereket
a végletekr
lenni és sir
meg azt, a
— Ne
des szomor